

Yttrande från Europeiska regionkommittén om Programmet för den inre marknaden

(2019/C 86/13)

Föredragande: Deirdre FORDE (IE–EPP), ledamot, Cork County Council

Referensdokument: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av programmet för den inre marknaden, konkurrenskraft för företag, inklusive små och medelstora företag, och europeisk statistik samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 99/2013, (EU) nr 1287/2013, (EU) nr 254/2014, (EU) nr 258/2014, (EU) nr 652/2014 och (EU) 2017/826

COM(2018) 441 final

Bilagorna till Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av programmet för den inre marknaden, konkurrenskraft för företag, inklusive små och medelstora företag, och europeisk statistik samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 99/2013, (EU) nr 1287/2013, (EU) nr 254/2014, (EU) nr 258/2014, (EU) nr 652/2014 och (EU) 2017/826

COM(2018) 441 final, bilagorna 1–4

I. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Ändringsrekommendation 1

Skäl 7

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>Det är därför lämpligt att inrätta ett program för den inre marknaden, konkurrenskraft för företag, inklusive mikro-företag samt små och medelstora företag, och europeisk statistik (nedan kallat programmet). Programmet bör inrättas för en längd på sju år, från 2021 till 2027.</p>	<p>Det är därför lämpligt att inrätta programmet för den inre marknaden för att stärka den inre marknaden och förbättra dess funktion på områdena konkurrenskraft för företag, inklusive mikro-företag samt små och medelstora företag, standardisering, konsumentskydd och europeisk statistik (nedan kallat programmet). Programmet bör inrättas för en längd på sju år, från 2021 till 2027.</p>

Ändringsrekommendation 2

Skäl 9

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>En modern inre marknad främjar konkurrens till fördel för konsumenter, företag och anställda. Bättre utnyttjande av den ständigt föränderliga inre marknaden för tjänster bör vara till hjälp för europeiska företag när det gäller att skapa arbetstillfällen och växa över gränserna, medföra ett större urval av tjänster till bättre priser och upprätthålla höga standarder för både konsumenter och arbetstagare. För att detta ska gå att uppnå, bör programmet bidra till att undanröja återstående hinder och till att säkerställa ett regelverk som kan lämna utrymme för nya innovativa affärsmodeller.</p>	<p>En modern inre marknad bygger på principerna om rättvisa och öppenhet, som främjar konkurrens till fördel för konsumenter, företag och anställda. Bättre utnyttjande av den ständigt föränderliga inre marknaden för tjänster bör vara till hjälp för europeiska företag när det gäller att skapa arbetstillfällen och växa över gränserna, medföra ett större urval av tjänster till bättre priser och upprätthålla höga standarder för både konsumenter och arbetstagare. För att detta ska gå att uppnå, bör programmet bidra till en bättre bevakning av utvecklingen på den inre marknaden, bland annat inverkan av ny teknik och innovativa företagsmodeller, till att kartlägga och undanröja återstående hinder och till att säkerställa ett regelverk som kan lämna utrymme för nya innovativa affärsmodeller, även socialt entreprenörskap.</p>

Ändringsrekommendation 3

Skäl 15

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>Offentlig upphandling används av de offentliga myndigheterna för att ge valuta för pengarna när offentliga medel läggs ut, liksom för att bidra till en mer innovativ, hållbar, inkluderande och konkurrenskraftig inre marknad. Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU 49, Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU 50 och Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU 51 tillhandahåller den rättsliga grunden för att marknaden för offentlig upphandling, som står för 14 % av unionens bruttonationalprodukt, blir integrerad och fungerar effektivt för att gynna såväl offentliga myndigheter och företag, som medborgarna och konsumenterna. Programmet bör därför stödja åtgärder för att säkerställa en mer utbredd användning av strategisk offentlig upphandling, professionalisering av offentliga upphandlare, förbättrad tillgång till offentlig upphandling för små och medelstora företag, ökad öppenhet, integritet och bättre data, stimulering av upphandlingens digitalisering och främjande av gemensamma upphandlingar, via stärkt samarbete med medlemsstaterna, förbättrad insamling av uppgifter och analys av data inklusive framtagning av specialiserade it-verktyg, stöd till utbyte av erfarenheter och god praxis, givande av vägledning, arbete för förmånliga handelsavtal och stärkt samarbete mellan nationella myndigheter samt lansering av pilotprojekt.</p>	<p>Offentlig upphandling används av de offentliga myndigheterna för att ge valuta för pengarna när offentliga medel läggs ut, liksom för att bidra till en mer innovativ, hållbar, inkluderande och konkurrenskraftig inre marknad. Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU 49, Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU 50 och Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU 51 tillhandahåller den rättsliga grunden för att marknaden för offentlig upphandling, som står för 14 % av unionens bruttonationalprodukt, blir integrerad och fungerar effektivt för att gynna såväl offentliga myndigheter och företag, som medborgarna och konsumenterna. Programmet bör därför stödja åtgärder för att säkerställa en mer utbredd användning av strategisk offentlig upphandling, professionalisering av offentliga upphandlare, förstärkning av små och medelstora företags kapacitet att komma in på upphandlingsmarknader genom att rationalisera och förenkla upphandlingsförfarandena, ökad öppenhet, integritet och bättre data, stimulering av upphandlingens digitalisering och främjande av gemensamma upphandlingar, via stärkt samarbete med medlemsstaterna, förbättrad insamling av uppgifter och analys av data inklusive framtagning av specialiserade it-verktyg, stöd till utbyte av erfarenheter och god praxis, givande av vägledning, genomförande av upphandlingsrelaterade och ömsesidiga bestämmelser i handelsavtal och stärkt samarbete mellan nationella och, i relevanta fall, även regionala myndigheter samt lansering av pilotprojekt.</p>

Motivering

Hänvisningen till "arbete för förmånliga handelsavtal" är tydligt formulerad och hänvisar inte till den fråga som behandlas här, dvs. offentlig upphandling.

Ändringsrekommendation 4

Skäl 16

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>För att uppfylla programmets mål och underlätta tillvaron för medborgare och företag, måste högkvalitativa användarcentrerade offentliga tjänster inrättas. Detta förutsätter att de offentliga förvaltningarna måste börja arbeta på ett nytt sätt, riva barriärer mellan olika delar av deras administration och åta sig att tillsammans med medborgare och företag ta fram dessa former av offentliga tjänster. Vidare förutsätter den kontinuerliga och ständigt ökande gränsöverskridande verksamheten på den inre marknaden att uppdaterad information om företagets och medborgarnas rättigheter tillhandahålls, men likaså information som förklarar de administrativa formaliteterna. Därutöver blir det nödvändigt att tillhandahålla juridisk rådgivning och stöd när det gäller att lösa problem som uppkommer över landsgränserna. Dessutom är det nödvändigt att på ett enkelt och effektivt vis koppla samman nationella förvaltningar, liksom att utvärdera hur den inre marknaden fungerar i praktiken. Programmet bör därför stödja följande etablerade verktyg för förvaltning av den inre marknaden: portalen Ditt Europa som bör utgöra stommen för den kommande gemensamma digitala ingången, Ditt Europa – Rådgivning, Solvit, informationstjänsten för den inre marknaden och resultatavlan för den inre marknaden, i syfte att förbättra medborgarnas dagliga tillvaro och företagets förmåga att handla över gränserna.</p>	<p>För att uppfylla programmets mål och underlätta tillvaron för medborgare och företag, måste högkvalitativa användarcentrerade offentliga tjänster inrättas. Detta förutsätter att de offentliga förvaltningarna måste börja arbeta på ett nytt sätt, riva barriärer mellan olika delar av deras administration och åta sig att tillsammans med medborgare och företag ta fram dessa former av offentliga tjänster. Vidare förutsätter den kontinuerliga och ständigt ökande gränsöverskridande verksamheten på den inre marknaden att uppdaterad information om företagets och medborgarnas rättigheter tillhandahålls, men likaså information som förklarar de administrativa formaliteterna. Därutöver blir det nödvändigt att tillhandahålla juridisk rådgivning och stöd när det gäller att lösa problem som uppkommer över landsgränserna. Dessutom är det nödvändigt att på ett enkelt och effektivt vis koppla samman nationella förvaltningar, liksom att utvärdera hur den inre marknaden fungerar i praktiken. Programmet bör därför stödja följande etablerade verktyg för förvaltning av den inre marknaden: portalen Ditt Europa som bör utgöra stommen för den kommande gemensamma digitala ingången, Ditt Europa – Rådgivning, Solvit, informationstjänsten för den inre marknaden och resultatavlan för den inre marknaden, i syfte att förbättra medborgarnas dagliga tillvaro och företagets förmåga att handla över gränserna. För att säkerställa att dessa förvaltningsverktygs fulla potential utnyttjas bör man också göra insatser för att öka medvetenheten, särskilt om portalen Ditt Europa, bland lokala och regionala myndigheter och andra organisationer som stöder medborgare och företag på fältet.</p>

Motivering

Insatser för att förbättra användningen av och ändamålsenligheten hos verktyg för förvaltning av den inre marknaden såsom onlineportaler riktade till medborgare och företag måste åtföljas av insatser för att öka medvetenheten om deras existens och tillgänglighet. Att öka medvetenheten hos lokala och regionala myndigheter och deras folkvalda företrädare bör stå i centrum för dessa insatser, med tanke på deras roll när det gäller kontakter med och stöd till företag och medborgare i vardagen.

Ändringsrekommendation 5

Skäl 23

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>Små och medelstora företag har gemensamma utmaningar, som inte i samma mån påverkar större firmor, när det gäller att ordna finansiering, hitta yrkeskunnig arbetskraft, lätta på den administrativa bördan, utnyttja kreativitet och innovation, komma ut på marknaden och främja internationaliseringsåtgärder. Programmet bör ta itu med sådana marknadsmisslyckanden på ett proportionellt sätt, utan att detta på ett oskäligt sätt snedvrider konkurrensen på den inre marknaden.</p>	<p>Små och medelstora företag har gemensamma utmaningar, som inte i samma mån påverkar större firmor, när det gäller att ordna finansiering, hitta yrkeskunnig arbetskraft, lätta på den administrativa bördan, utnyttja kreativitet och innovation, komma ut på marknaden och främja internationaliseringsåtgärder. Dessa utmaningar är särskilt betydande för små och medelstora företag på landsbygden och/eller i perifera regioner och yttersta randområden. Programmet bör ta itu med sådana marknadsmisslyckanden på ett proportionellt sätt, med särskild hänsyn till åtgärder som direkt gynnar små och medelstora företag och företagsnätverk, utan att detta på ett oskäligt sätt snedvrider konkurrensen på den inre marknaden.</p>

Motivering

Alla små och medelstora företag möter visserligen de utmaningar som beskrivs i skäl 23, men små och medelstora företag på landsbygden och/eller i perifera regioner rapporterar om större utmaningar med att hitta kvalificerad arbetskraft och få tillgång till infrastruktur såsom bredband och andra former av konnektivitet som behövs för att utnyttja innovation och främja internationaliseringsverksamhet.

Ändringsrekommendation 6

Skäl 39

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>Nätverket av europeiska konsumentcentrum (nedan kallat ECC-nätverket) hjälper konsumenterna att kunna dra nytta av unionens konsumenträttigheter när de köper varor och tjänster över gränserna på den inre marknaden och inom EES, antingen på nätet eller när de reser. ECC-nätverket, som består av 30 centrum och har finansierats gemensamt av unionens konsumentprogram i mer än tio år, har bevisat sitt mervärde vad gäller att stärka konsumenternas och näringsidkarnas förtroende för den inre marknaden. Nätverket hanterar mer än 100 000 förfrågningar från konsumenter per år och når ut till miljontals medborgare via sin press- och informationsverksamhet. Det är ett av de mest uppskattade rådgivningsnätverken i unionen och de flesta av dess centrum omfattar en kontaktpunkt för lagstiftningen om den inre marknaden; Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG ⁽⁵⁹⁾ och dess utvärdering betonar vikten av att denna verksamhet fortsätter att bedrivas. Nätverket har också för avsikt att skapa ömsesidighetssystem med liknande organ i tredjeländer.</p> <p>⁽⁵⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden (EUT L 376, 27.12.2006, s. 36).</p>	<p>Programmet bör även bistå nätverket av europeiska konsumentcentrum (nedan kallat ECC-nätverket), som hjälper konsumenterna att kunna dra nytta av unionens konsumenträttigheter när de köper varor och tjänster över gränserna på den inre marknaden och inom EES, antingen på nätet eller när de reser. ECC-nätverket, som består av 30 centrum och har finansierats gemensamt av unionens konsumentprogram i mer än tio år, har bevisat sitt mervärde vad gäller att stärka konsumenternas och näringsidkarnas förtroende för den inre marknaden. Nätverket hanterar mer än 100 000 förfrågningar från konsumenter per år och når ut till miljontals medborgare via sin press- och informationsverksamhet. Det är ett av de mest uppskattade rådgivningsnätverken i unionen och de flesta av dess centrum omfattar en kontaktpunkt för lagstiftningen om den inre marknaden; Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG ⁽⁵⁹⁾ och dess utvärdering betonar vikten av att denna verksamhet fortsätter att bedrivas. Nätverket av europeiska konsumentcentrum kan också bli en viktig informationskälla om de utmaningar och problem som konsumenterna ställs inför på lokal nivå, som är relevanta för unionens beslutsfattande och för att skydda konsumenternas intressen. Därför bör det inom ramen för programmet vara möjligt att bygga upp och stärka synergierna mellan konsumentföreträdare på lokal nivå och EU-nivå för att stärka konsumenternas inflytande. Nätverket har också för avsikt att skapa ömsesidighetssystem med liknande organ i tredjeländer.</p> <p>⁽⁵⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden (EUT L 376, 27.12.2006, s. 36).</p>

Motivering

Självförklarande.

Ändringsrekommendation 7

Skäl 41

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>Medborgarna drabbas särskilt hårt av hur marknaderna för finansiella tjänster fungerar. Dessa marknader utgör en central del av den inre marknaden och kräver en solid ram för reglering och tillsyn som inte bara säkerställer finansiell stabilitet och en hållbar ekonomi, utan också ger en hög skyddsnivå för konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster, inbegripet icke-professionella investerare, sparare, försäkringstagare, pensionsfonders medlemmar och förmånstagare, enskilda aktieägare, låntagare samt små och medelstora företag. Det är viktigt att stärka deras förmåga att delta i politiken som rör den finansiella sektorn.</p>	<p>Medborgarna drabbas särskilt hårt av hur marknaderna för finansiella tjänster fungerar. Dessa marknader utgör en central del av den inre marknaden och kräver en solid ram för reglering och tillsyn som inte bara säkerställer finansiell stabilitet och en hållbar ekonomi, utan också ger en hög skyddsnivå för konsumenter och andra slutanvändare av finansiella tjänster, inbegripet icke-professionella investerare, sparare, försäkringstagare, pensionsfonders medlemmar och förmånstagare, enskilda aktieägare, låntagare samt små och medelstora företag. Det är viktigt att stärka deras förmåga att delta i politiken som rör den finansiella sektorn och att stödja åtgärder för att öka medvetenheten om konsumenternas rättigheter på detta område, inklusive medvetenheten om prövningsförfaranden i förekommande fall.</p>

Motivering

Insatser för att öka konsumenternas och slutanvändarnas deltagande i utformningen av politiken för den finansiella sektorn bör välkomnas. Med tanke på potentialen hos missbruk eller bristfällig förvaltning inom den finansiella sektorn att påverka medborgarnas liv, bör dock frågan om att öka medvetenheten på detta konsumentskyddsområde ges särskild uppmärksamhet.

Ändringsrekommendation 8

Skäl 58

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>De åtgärder som vidtagits enligt tidigare program och budgetposter har visat sig vara ändamålsenliga och bör bevaras. De nya åtgärder som införts i programmet har framför allt som mål att se till att den inre marknaden fungerar väl. För att göra det enklare och mer flexibelt att genomföra programmet och nå målen i programmet bör åtgärderna endast indelas i allmänna och övergripande kategorier. Förteckningar över förslag på verksamhet för de särskilda målen på området konkurrenskraft, eller särskild verksamhet som härrör från rättsliga krav, såsom standardisering, reglering av livsmedelskedjan och europeisk statistik bör också tas med i programmet.</p>	<p>De åtgärder som vidtagits enligt tidigare program och budgetposter har visat sig vara ändamålsenliga och bör bevaras. De nya åtgärder som införts i programmet har framför allt som mål att se till att den inre marknaden fungerar väl. För att göra det enklare och mer flexibelt att genomföra programmet och nå målen i programmet bör åtgärderna endast indelas i allmänna och övergripande kategorier. Förteckningar över förslag på verksamhet för de särskilda målen på området konkurrenskraft, eller särskild verksamhet som härrör från rättsliga krav, såsom marknadskontroll och produktsäkerhet, konsumenter, standardisering, reglering av livsmedelskedjan och europeisk statistik bör också tas med i programmet.</p>

Motivering

Självförklarande.

Ändringsrekommendation 9

Artikel 1.1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>Syfte</p> <p>Genom denna förordning fastställs programmet för förbättring av den inre marknads funktion och konkurrenskraften för företag, inklusive mikroföretag samt små och medelstora företag, samt finansieringsramen för utveckling, framställning och spridning av europeisk statistik i den mening som avses i artikel 13 i förordning (EG) nr 223/2009 (nedan kallat programmet).</p> <p>Här fastställs målen för programmet, budgeten för perioden 2021–2027, formerna för unionsfinansiering och reglerna för tillhandahållande av sådan finansiering.</p>	<p>Syfte</p> <p>Genom denna förordning fastställs programmet för förbättring av den inre marknads funktion och konkurrenskraften för företag, inklusive mikroföretag samt små och medelstora företag, samt företag inom den sociala ekonomin, företagsnätverk, standardisering, konsumentskydd och finansieringsramen för utveckling, framställning och spridning av europeisk statistik i den mening som avses i artikel 13 i förordning (EG) nr 223/2009 (nedan kallat programmet).</p>

Motivering

För att säkerställa överensstämmelse kring programmets tillämpningsområde (se särskilt ändringsförslaget till skäl 7).

Ändringsrekommendation 10

Artikel 3.1 a

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>Förbättra den inre marknads funktion, särskilt när det gäller att skydda och stärka medborgarnas, konsumenternas och företagens ställning, särskilt mikroföretag samt små och medelstora företag (nedan kallade små och medelstora företag), genom säkerställande av att unionsrätten efterlevs, underlättande av marknadstillträdet, standardisering och främjande av människors hälsa, djurs hälsa, djurskyddet och växtskyddet; stärka samarbetet mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna och mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter, kommissionen och de decentraliserade byråerna.</p>	<p>Skapa hållbara arbetstillfällen, ta itu med marknadsmisslyckanden och förbättra den inre marknads funktion, särskilt när det gäller att stärka den lokala ekonomin och främja den cirkulära ekonomin, skydda och stärka medborgarnas, konsumenternas och företagens ställning, särskilt mikroföretag samt små och medelstora företag (nedan kallade små och medelstora företag), genom säkerställande av att unionsrätten efterlevs, underlättande av marknadstillträdet, standardisering och främjande av människors hälsa, djurs hälsa, djurskyddet och växtskyddet; stärka samarbetet mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna och mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter, kommissionen och de decentraliserade byråerna.</p>

Motivering

Ej tillämpligt

Ändringsrekommendation 11

Artikel 3.2 a

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Göra den inre marknaden mer effektiv, underlätta förebyggande och undanröjande av hinder, stödja utvecklingen, genomförandet och efterlevnaden av unionsrätten på områdena för den inre marknaden för varor och tjänster, offentlig upphandling, marknadsövervakning och på områdena för bolagsrätt, avtalsrätt och rättsregler om ansvar utanför avtalsförhållanden, bekämpning av penningtvätt, fri rörlighet för kapital, finansiella tjänster och konkurrens, inbegripet utveckling av verktyg för förvaltning.	Göra den inre marknaden mer effektiv, främja lokal ekonomisk utveckling , underlätta förebyggande och undanröjande av hinder, stödja utvecklingen, genomförandet och efterlevnaden av unionsrätten på områdena för den inre marknaden för varor och tjänster, inbegripet den sociala ekonomin , offentlig upphandling, marknadsövervakning och på områdena för bolagsrätt, avtalsrätt och rättsregler om ansvar utanför avtalsförhållanden, bekämpning av penningtvätt, fri rörlighet för kapital, finansiella tjänster och konkurrens, inbegripet utveckling av verktyg för förvaltning.

Motivering

Ej tillämpligt

Ändringsrekommendation 12

Artikel 8.3

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
e) Stödjande av konkurrenskraften hos företag och hela sektorer inom ekonomin, och stödjande av små och medelstora företags användning av innovation och samarbete i sektorsövergripande värdekedjor genom strategiskt sammanlänkade ekosystem och kluster, bland annat det gemensamma klusterinitiativet.	e) Stödjande av konkurrenskraften hos företag och hela sektorer inom ekonomin, och stödjande av små och medelstora företags användning av innovation, och i synnerhet deras antagande av nya affärsmodeller, däribland sådana som är förknippade med den sociala ekonomin och delningsekonomin, samt deras användning av samarbete i sektorsövergripande värdekedjor genom strategiskt sammanlänkade ekosystem och kluster, bland annat det gemensamma klusterinitiativet.

II. POLITISKA REKOMMENDATIONER

EUROPEISKA REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

1. Europeiska regionkommittén välkomnar kommissionens förslag om att inrätta ett nytt program för den inre marknaden för att förbättra den inre marknads funktionssätt under perioden 2021–2027, som syftar till att stärka dess styrning, stödja de små och medelstora företagens konkurrenskraft, förbättra konsumentskyddet och tillsynen av konsumenternas rättigheter, främja människors, djurs och växters hälsa och djurskyddet samt säkerställa en lämplig ram för europeisk statistik.

2. Kommittén erkänner att den inre marknaden är en av EU:s största framgångar, men att den måste fortsätta att anpassa sig i en snabbt föränderlig miljö som kännetecknas av digitalisering och globalisering. ReK noterar att betydande hinder för en väl fungerande inre marknad kvarstår, samtidigt som nya hinder uppstår.

3. Kommittén erkänner den avgörande betydelsen för en väl fungerande inre marknad av att förse medborgarna och företagen med information om deras rättigheter, de offentliga myndigheterna med kunskap om hur reglerna ska tillämpas och domstolarna med sakkunskap och kompetens att se till att de efterlevs. Därför är det viktigt att utbildningssystemen i de olika länderna tar med sådana grundläggande kunskaper om EU som garanterar att alla yngre medborgare gradvis lär känna sina rättigheter och bättre kan utnyttja de fördelar som den inre marknaden erbjuder dem.

4. Kommittén framhåller små och medelstora företags fortsatta utmaning att få tillgång till finansiering, den löpande administrativa bördan att bedriva affärsverksamhet, de svårigheter som de möter med att ta tillvara möjligheterna med internationalisering och deras oförmåga att i tillräcklig utsträckning dra nytta av den inre marknadens fördelar. Detta leder till fortsatt splittring och marknadsavvikelse i många sektorer och regioner på bekostnad av både företag och konsumenter. ReK välkomnar den tonvikt som kommissionen lägger vid att stärka stödet för sektorn för små och medelstora företag genom detta program.

5. ReK erkänner att utvecklingen av informationsverktyg och utbildningsprogram är av yttersta vikt för en väl fungerande inre marknad och måste bygga på de väl underbyggda dataanalyser, undersökningar och utvärderingar som görs i nära samarbete med medlemsstaterna och deras behöriga myndigheter, inklusive de regionala och lokala myndigheterna.

6. Kommittén uppskattar programmets breda tillämpningsområde och målet att rationalisera insatserna för att främja bättre samordning i förvaltningen av den inre marknaden, men konstaterar att säkerställandet av dess effektiva samordning kommer att vara krävande ur styrningssynvinkel.

7. ReK betonar att programmet måste ha flexibilitet att reagera snabbt och proaktivt på de eventuella störningar i den inre marknadens funktionssätt eller i handeln för små och medelstora företag som t.ex. skulle kunna bli följderna av de möjliga negativa konsekvenserna av brexit.

Den inre marknaden

8. Kommittén konstaterar att den inre marknaden står i centrum för EU:s ekonomiska och politiska integration, består av 500 miljoner konsumenter och 21 miljoner företag och stöds av ett omfattande regelverk som garanterar den fria rörligheten för personer, varor, kapital och tjänster i hela EU och resten av Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ⁽¹⁾.

9. ReK påminner om att unionens inre marknad i enlighet med artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen "ska verka för en hållbar utveckling i Europa som bygger på välavvägd ekonomisk tillväxt och på prisstabilitet, på en social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft där full sysselsättning och sociala framsteg eftersträvas och på en hög miljöskyddsnivå och en bättre miljö. Den ska främja vetenskapliga och tekniska framsteg."

10. ReK konstaterar att kommissionens förslag är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

11. Konkurrensen på den inre marknaden bör bidra till att genomföra dessa mål, bland annat genom att tillhandahålla det pris som är mest ekonomiskt fördelaktigt för konsumenterna och företagen, närmare bestämt genom lägre transaktionskostnader och en större marknad som ger stordriftsfördelar, uppmuntra till mer innovation och snabbare tillgodose konsumenternas behov på lika konkurrensvillkor, samtidigt som alla former av dumpning undviks. ReK anser dock att fördelarna med den inre marknaden måste förmedlas bättre till medborgarna, företagen och övriga ekonomiska aktörer, och konstaterar att de lokala och regionala myndigheterna har en viktig roll att spela när det gäller att framföra detta viktiga budskap.

12. Kommittén är medveten om att den inre marknaden är en pågående process och fortfarande är ofullständig i viktiga delar, och att en bättre fungerande inre marknad samt undanröjandet av återstående handelshinder, främst inom tjänstesektorn och den digitala inre marknaden, skulle öka den ekonomiska tillväxten betydligt.

⁽¹⁾ ReK:s yttrande – Att förbättra den inre marknaden (ECON-VI/010).

Den inre marknaden för tjänster

13. Kommittén uppskattar kommissionens insatser för att öka friheten att tillhandahålla tjänster i Europa, i synnerhet inom ramen för tjänstepaketet ⁽²⁾, eftersom mycket arbete kvarstår, såsom framgår av kommissionens inbördes utvärdering av genomförandet av tjänstedirektivet, som bekräftar att det fortfarande finns alltför många hinder, bl.a. begränsningar av etableringsrätten ⁽³⁾. ReK anser samtidigt att det krävs större tydlighet i lagstiftningen på EU-nivå i förhållande till tjänster med koppling till delningsekonomi.

14. ReK anser att det är viktigt att nya program bidrar till en bättre fungerande inre marknad för tjänster och undrar hur inre marknadsverktygen kan utnyttjas mer effektivt för att säkerställa en mer integrerad marknad för tjänster.

Den inre marknaden för varor

15. Kommittén erkänner att det fortfarande finns ett allvarligt problem med tillsynen av EU:s produktregler med alltför många produkter som inte uppfyller kraven på marknaden. ReK anser att det finns ett brådskande behov av tydlig profilering och synlighet och av att undvika dubbelarbete i de många instrument som finns eller föreslås för att se till att medborgarna och företagen förstår de tillämpliga reglerna och sina rättigheter och skyldigheter samt de kanaler som står till deras förfogande när de anser att reglerna överträds.

16. Kommittén konstaterar att det finns över 500 marknadskontrollmyndigheter i Europa, varav många har begränsade resurser, och en låg avskräckande verkan när det gäller överträdelser av de gällande reglerna. Utöver ökat samarbete och säkerställande av bättre integrerade nätverk rekommenderar ReK att mer direkta medel anslås till dessa områden. Kommittén rekommenderar starkt att de nationella konkurrensmyndigheterna ska ges tillräckliga resurser och vara oberoende av regeringen för att de effektivt ska kunna utföra sitt arbete, vilket måste stödjas ordentligt av rättssystemet och domstolarna, samtidigt som man respekterar dessa myndigheters olika befogenheter i medlemsstaterna. Detta är absolut nödvändigt för att uppnå ett faktiskt genomförande av EU-lagstiftningen på fältet.

Standarder

17. Kommittén välkomnar kommissionens fortsatta åtagande för att ersätta 28 nationella standarder med en europeisk standard. ReK välkomnar också den ökade användningen av it-system och it-förfaranden för att minska den administrativa bördan och utbyta information med berörda parter. Kommittén rekommenderar att lämpliga åtgärder vidtas för att se till att små och medelstora företag görs ordentligt delaktiga i utvecklingen av standarder för att säkerställa tillräcklig öppenhet och undvika att större företag eller strukturer eventuellt dominerar processen.

Offentlig upphandling

18. ReK betonar att de lokala och regionala myndigheterna har ett stort ansvar för genomförandet av EU:s politiska strategier och lagstiftning, bland annat i fråga om konsumenternas välfärd (där de befinner sig nära medborgarna) och offentlig upphandling.

19. Kommittén stöder målet att förbättra de nationella, regionala och lokala myndigheternas förmåga att bättre genomföra de nuvarande reglerna, men påpekar att upphandlingslagstiftningens komplexitet kan utgöra ett hinder för ökat deltagande av små och medelstora företag i offentlig upphandling.

20. ReK framhåller vikten av att kommissionen samarbetar med nationella, regionala och lokala myndigheter för att målet om en upphandlingsmarknad som är konkurrensutsatt, öppen och välreglerad ska kunna uppnås. Detta är avgörande för att offentliga medel ska användas på bästa sätt.

Verktyg för förvaltning av den inre marknaden

21. Kommittén välkomnar kommissionens åtagande för fortlöpande investeringar i de befintliga verktygen för förvaltning av den inre marknaden, såsom portalen Ditt Europa och Solvit-nätverket. Det krävs ytterligare insatser för att främja användningen av dessa verktyg på fältet, bland medborgarna, konsumenterna och myndigheterna på olika nivåer, förbättra möjligheterna att hitta dessa verktyg online och stärka deras kapacitet att tillhandahålla aktuell information. ReK rekommenderar ett betydligt större deltagande av lokala och regionala myndigheter i genomförandet av dessa förvaltningsverktyg som ett sätt att förbättra deras funktionssätt. Samtidigt framhäver kommittén att det är viktigt att lokala och regionala myndigheter inte åläggs ekonomiska och administrativa bördor i samband med förbättringen av nämnda verktyg.

⁽²⁾ ReK:s yttrande – Tjänstepaketet: en tjänsteekonomi som fungerar för européerna (ECON-VI/022).

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/growth/single-market/services/services-directive/implementation/evaluation_en

Små och medelstora företag och konkurrenskraft

22. Kommittén erkänner att små och medelstora företag är ryggraden i den europeiska ekonomin, då de står för 99 % av alla företag i EU och har stått för över 85 % av de nya arbetstillfällena som skapats under de senaste fem åren, och att de tillsammans med entreprenörskap är nyckeln till ekonomisk tillväxt, innovation och skapande av arbetstillfällen. ReK stöder efterlysningarna av en stabil EU-ram för perioden efter 2020 och av ett större deltagande av lokala och regionala myndigheter när det gäller att stödja företagsklimatet och utveckla offentlig-privata partnerskap ⁽⁴⁾.

23. Kommittén erkänner att en central fråga är att se till att EU:s olika program kompletterar, inte konkurrerar med, stödåtgärder för företag som tillhandahålls på medlemsstatsnivå. Därför rekommenderar ReK starkt att stödåtgärderna för små och medelstora företag inom programmet för den inre marknaden och de som är tillgängliga från nationella och regionala organ ska tillhandahållas genom en metod med en enda kontaktpunkt.

24. ReK noterar förslaget om att lånegarantiinstrumentet, som för närvarande ingår i Cosme-programmet, ska tilldelas inom ramen för InvestEU-fonden under nästa finansieringsperiod. I detta sammanhang rekommenderar vi fortsatt användning av förmedlare som har långvariga förbindelser med små och medelstora företag, men befarar att inte alla medlemsstater har strukturer på nationell eller regional nivå för att ge tillgång till garantimedlen inom InvestEU. Små och medelstora företag skulle kunna få svårt att få tillgång till lånegarantimedlen inom InvestEU om förmedlande organ inte har en betydande närvaro i alla regioner i medlemsstaterna, och vi rekommenderar att EU-institutionerna arbetar med staterna för att se till att små och medelstora företag i samma utsträckning kan få tillgång till denna finansiering i alla medlemsstater.

25. Kommittén uppmanar EU att se till att det finns ett inslag av regional balans i garantimedlen inom InvestEU-initiativet, eftersom detta kommer att vara av särskilt intresse för lokala och regionala myndigheter, särskilt dem som företräder mindre gynnade regioner.

26. ReK efterlyser större klarhet när det gäller den budget som avsatts för garantin för små och medelstora företag i Cosme-programmet och görs tillgänglig för den garantifond som är kopplad till InvestEU-programmet och hur den kommer att stödja högriskfinansiering av små och medelstora företag, särskilt i mer avlägsna belägna och perifera regioner.

27. Kommittén understryker kraftfullt att man specifikt måste nämna småföretagsakten, som förblir en övergripande ram för EU:s politik för små och medelstora företag. Dess strategiska riktlinjer bör beaktas när man antar årliga arbetsprogram för att tillhandahålla stöd åt små och medelstora företag. I samband med detta är det lika viktigt att hänvisa till nätverket av företrädare för små och medelstora företag med tanke på dess roll när det handlar om att harmonisera all politik på EU-nivå som har en inverkan på små och medelstora företag. ReK betonar att principen om att tänka småskaligt först, som gör att de små och medelstora företagens intressen beaktas i ett mycket tidigt skede av utformningen av politiken, bör gälla för programmet för den inre marknaden och alla berörda program i den nya fleråriga budgetramen.

28. ReK efterlyser närmare uppgifter om den framtida rollen och ambitionsnivån för Enterprise Europe Network, med tanke på de utmaningar för små och medelstora företag som kommissionen fastställt, och om hur man föreslår att nätverket ska anpassas för att möta dessa utmaningar i en tid av digitalisering och globalisering, så att det blir bättre avpassat till företagens behov och ligger mer i linje med det stöd som medlemsstaterna tillhandahåller.

29. Kommittén ställer sig positiv till att det som brukade kallas för Erasmus för unga företagare ska fortsätta och noterar att benämningen har ändrats till "mentorsprogrammet för nya företagare" med tanke på dess betydande bidrag till att stärka företagsklimatet och främja entreprenörskänslan. Vi stöder helhjärtat möjligheten att utvidga programmets geografiska omfattning så att det skapar större möjligheter för unga företagare.

30. Kommittén stöder starkt utbyggnaden av nätverk av företagsekosystem och kluster i Europa, såsom ReK redan har uppgett ⁽⁵⁾. Därför välkomnar vi kommissionens åtagande att fortsätta att driva på de gemensamma klusterinitiativen och stödja utvecklingen av gemensam verksamhet och transnationella partnerskapsstrategier, bl.a. genom att sörja för nödvändiga kopplingar till EU:s digitala innovationsknutpunkter.

⁽⁴⁾ ReK:s yttrande – Cosme-programmets framtid efter 2020: ett regionalt och lokalt perspektiv (ECON-VI/027).

⁽⁵⁾ ReK:s yttrande – Stöd till uppstartsföretag och expanderande företag i Europa: ett regionalt och lokalt perspektiv (ECON-VI/021).

31. Frågan om att underlätta tillgången till finansiering för bredast möjliga spektrum av små och medelstora företag med verksamhet i olika territorier är av avgörande betydelse, och de lokala och regionala myndigheterna har en roll att spela i spridningen av information och riktad kommunikation till stödmottagarna om olika instrument och stödprogram som är tillgängliga för små och medelstora företag, i samarbete med de förmedlande institutionerna.

32. Kommittén erkänner de ytterligare utmaningar som små och medelstora företag på landsbygden, i perifera regioner och/eller i regioner med demografiska utmaningar möter när det gäller att t.ex. få tillgång till kvalificerad arbetskraft och infrastruktur såsom bredband och andra former av konnektivitet, som behövs för att utnyttja innovation och främja internationaliseringsverksamhet. ReK efterlyser större klarhet från kommissionens sida om hur dessa betydande utmaningar kommer att tas upp i programmet.

33. Vi påminner om kommissionens åtagande gentemot de yttersta randområdena om att ta hänsyn till de särskilda behoven hos företagen i dessa områden i de framtida planerna för stöd till små och medelstora företag, i syfte att öka deras konkurrenskraft på de internationella marknaderna och för att stödja deras integration på EU:s inre marknad.

Konkurrenspolitik

34. Kommittén välkomnar kommissionens fortsatta åtagande att säkerställa sund konkurrens på den inre marknaden genom att investera i de verktyg och den sakkunskap som den behöver för att effektivt genomdriva konkurrensreglerna i den digitala ekonomin. Mer generellt understryker ReK behovet av fortlöpande och ändamålsenliga kontakter mellan kommissionen och de nationella konkurrensmyndigheterna.

Statistik

35. Kommittén erkänner vikten av att det finns statistik av hög kvalitet för att stödja evidensbaserat beslutsfattande, och ifrågasätter integrationen av programmet för europeisk statistik i programmet för den inre marknaden med tanke på hur viktigt det är att statistikprogrammet är synligt och oberoende. ReK noterar att det på lokal och regional nivå råder brist på tillräckligt detaljerad och aktuell statistik, och uppmanar Eurostat, tillsammans med de nationella statistikbyråerna, att ta itu med denna fråga.

36. Kommittén rekommenderar att det framtida programmet för europeisk statistik behåller sin nuvarande juridiska form, det vill säga att det inrättas genom en separat och oberoende förordning.

37. ReK välkomnar att man inkluderar indikatorer avseende regioner, inte minst de yttersta randområdena, bland de åtgärder som är berättigade till stöd från programmet för europeisk statistik. Utöver tillhandahållandet av redan tillgänglig information anser kommittén att insamling av ytterligare uppgifter och utarbetandet av nya indikatorer som är lämpliga och bättre beaktar de yttersta randområdenas förhållanden är åtgärder som också bör vara stödberättigade inom programmet.

Konsumenter, konsumentskydd och livsmedelspolitik

38. Kommittén välkomnar åtagandet i det nya programmet att säkerställa konsumenternas rättigheter och trygga en hög nivå av konsumentskydd, produktsäkerhet och stöd till konsumenterna när de stöter på problem. ReK konstaterar att de verktyg som fastställs i programmet både kommer att varna konsumenterna för farliga produkter och tillhandahålla konsumentcentrum online för att hjälpa medborgarna lösa problem, men menar att en faktisk och förstärkt representation för konsumenterna genom lämplig finansiering av oberoende organ kommer att stärka dessa organs kapacitet att delta effektivt i inremarknadsfrågor som berör konsumenterna, bl.a. tillgång till rättslig prövning.

39. Kommittén uppskattar erkännandet att medborgarna påverkas särskilt av hur marknaderna för finansiella tjänster fungerar, och betonar att programmet faktiskt måste stödja konsumenternas rättigheter och upplysning på detta område. ReK noterar åtagandet att fortsätta att stödja konsumenternas ökade deltagande i utformningen av unionens politik för finansiella tjänster och åtgärder för att främja en bättre förståelse av den finansiella sektorn. Kommittén uppmanar kommissionen att bygga vidare på detta arbete i samarbete med konsumentorganisationer från hela EU.

40. ReK betonar dessutom behovet av att säkerställa tillräcklig finansiering för konsumentorganisationer, så att de verkligen kan värna konsumenternas intressen och agera som godkända enheter inom förfaranden för kollektiv prövning. Kommittén vill fästa uppmärksamheten på att konsumentorganisationer i synnerhet i små medlemsstater är särskilt berörda.

41. ReK välkomnar införandet av en särskild del om livsmedel i det nya programmet för den inre marknaden. Som den största tillverkningssektorn i EU behöver livsmedels- och dryckesindustrin en stark, konkurrenskraftig och hållbar leveranskedja, som stöds av ett stabilt regelverk och ett bättre fungerande ömsesidigt erkännande inom icke-harmoniserade områden.

42. Kommittén upprepar sin efterlysning av politiska åtgärder för att stimulera och stödja utvecklingen av system för produktion och konsumtion av livsmedel som stöder hållbara produktionsmetoder, för att på så sätt minska miljöpåverkan och öka livsmedelstryggheten med kvalitetsprodukter till rimliga priser, såsom uttryckts i tidigare yttranden ⁽⁶⁾. ReK vill fästa uppmärksamheten på att offentlig upphandling av livsmedel kan vara en katalysator för att få in livsmedelsproduktionen på en mer hållbar väg. Vi rekommenderar därför åtgärder för att underlätta fortbildning av tjänstemän med ansvar för offentlig upphandling av livsmedel och inrättandet av nätverk för att stödja de nationella, regionala och lokala behöriga myndigheterna.

Programplaneringsmetod

43. Kommittén erkänner att den nya programplaneringsmetod som kommissionen föreslår i princip bör medföra ökad effektivitet och kostnadsbesparingar, ge en viss flexibilitet i budgetposterna för att reagera på förändrade omständigheter och förbättra genomförandet och verkställandet. ReK noterar att detta främst är en fråga om intern administrativ samordning och att det inte är klart att en enda programmetod på egen hand kommer att leda till de synergieffekter och kostnadsbesparingar som krävs.

44. ReK noterar att de budgetposter som ingår i programmet spänner över flera generaldirektorat och undrar hur detta kommer att fungera i praktiken. Målet om att uppnå flexibilitet i budgetposterna kan visa sig vara svårt i praktiken, eftersom strukturerna för detta ännu inte har fastställts.

45. Kommittén framhåller att det råder brist på öppenhet i budgetposterna, eftersom administrativa kostnader är tydligt angivna i vissa fall men inte i andra. ReK föreslår att en typ av budget för tekniskt stöd bör anges tydligare för att separera kostnaderna för programplanering från dem som är kopplade till genomförandet av de faktiska åtgärderna.

Bryssel den 5 december 2018.

Karl-Heinz LAMBERTZ
*Europeiska regionkommitténs
ordförande*

⁽⁶⁾ ReK:s yttrande – Mot en hållbar livsmedelspolitik för EU (NAT-VI/014).